

KVINNOARBETET

FINLAND.

HELSINGFORS 1893.

HUFVUDSTADSBLADETS NYA TRYCKERI.

Nationalolyckor af det slag, som de missväxter, hvilka tidtals bringa nöd och elände öfver vårt land och folk, hafva, Gud ske lof, åtminstone det goda med sig, att de tvinga de af nöden medel- eller omedelbart drabbade att allvarligt öfverväga rådande förhållanden samt uttänka och anvisa förut obeaktade förvärfskällor till folkets ekonomiska betryggande, då dess vanliga näringskälla sinat. Därom vittna bl. a. höodlingens, ladugårdsskötselns och mjäjerihandteringen framsteg i vårt land efter nödåret 1867—68, då man kom till insikt att höodlingen var egnad att ersätta en felslagen rieskörd.

En liknande väckelsetid genomlever vårt folk äfven nu. Alt sedan hösten har prässen genljudit af väckelserop, påpekande än de sädesförråder och miljoner brännvinet äfven i år trots den rådande nöden kostar vårt land, än våra sköflade och skyddslösa skogar, hvilka med sitt villebråd af ålder utgjort jordbrukarens tillgång i nödens stund, än nödvändigheten att sprida kunskap om matnyttiga växters odling, insamling och beredning, biskötsel o. s. v. Må vi hoppas att dessa och dylika väckelserop skola framkalla åtgärder, bärande rika frukter för kommande dagar.

Men missväxten oaktaadt har i år såsom en hufvudorsak till eländet i de nödlidande trakterna vid särskild undersökning angifvits en ingrodd slösaktighet med befintliga tillgångar,

oföretagsamhet, likgiltighet och bristande slöjdkunnighet. Både gårdens och familjens förnödenheter, hvilka fordom tillvärkades i hemmet, köpas nu för det mesta i form af föga hållbara utländska fabriksvaror hos närmaste landthandlande med medel, hvilka eljes kunnat besparas, under det att folket förslappas genom att tillbringa största delen af vintern i sysslolöshet. Familjens hela existens lämnas beroende af sommarens förvärf, därest icke något tillfälligt utarbete om vintern står mannen till buds. En sådan ekonomi kan svårigen bära sig ens under goda år; vid missväxt förestår familjen ett oundvikligt elände.

I den öfvertygelse, att en förbättring af detta olyckliga ekonomiska förhållande i icke ringa grad är beroende af kvinnan såsom uppfostrinna och värdinna, har Finsk Kvinnoförening varit betänkt på de förvärfsgrenar inom hvilka kvinnan kunde bidraga till familjens utkomst. För att en förbättring skall blifva möjlig måste de nu i sysslolöshet tillbragta vintermånaderna, äfven de, egnas till arbete och slöjdkunnighet utvecklas i familjerna så att tillgång på arbete icke saknas. Därtill äro goda råd och föredömen behöfliga, ty råämnena för icke blott manlig utan äfven kvinnlig slöjd torde icke saknas. Äfven på föredömen i lämplig kvinnoslöjd torde vårt land icke lida brist.

För att utveckla slöjdkunnigheten i landet har också särskildt på sena-

ste tid ganska betydande ansträngningar gjorts. För att dessa ansträngningar skola blifva fruktbarande och handslöjden blifva något mer än en blott tillfällig förvärfskälla, framkallad af filantropi, fordras naturligtvis att sådana alster blifva kända och finna afsättning äfven under normala ekonomiska förhållanden. I detta syfte skulle Finsk Kvinnoförening önska kraftigt arbeta, och har äfven gjort en början genom att i sin lokal anordna en tillfällig försäljning af anspråkslösa handslöjdartiklar samt genom att anhålla om statsbidrag för en permanent sådan å den af föreningen upprättade Arbetsbyrån, hvilken senare åtgärd dock ej kröntes med framgång.

Emellertid tror sig Finsk Kvinnoförening kunna tils vidare åtminstone medelbart befrämja det åsyftade målet genom att införskaffa så vidt möjligt fullständiga upplysningar om kvinnoarbetet och kvinnoslöjden i landet inom olika brancher. Den national-ekonomiska betydelsen af en omfattande kännedom af befintliga förvärfskällor på detta område synes föreningen påtaglig. En sådan kännedom skall icke blott för kvinnan underlätta valet af förvärfskälla, den skall äfven möjliggöra, dels en öfversikt af de slöjd- och förvärfsgrenar, hvilka äro förtjänta af vård och uppmuntran för sin utveckling, dels de slöjdidkandes anlitande genom beställningar för familjer och handel. Då emellertid den slöjdidkande eller slöjdekunniga kvinnans värksamhet öfverhufvud sällan är eller blifvit känd utom den kommun, stad eller församling t. o. m. by, i hvilken hon utöfvar densamma, hoppas Finsk Kvinnoförening vid insamlingen af i fråga varande upplysningar på en välvillig medvärkan af för saken intresserade landsmän och landsmaninnor. Föreningen har för afsikt att bedriva den förenämnda insamlingen medels frågeformulär, om-

fattande så vidt möjligt alla brancher af kvinnoarbetet. Dessa formulär öfversändas i afseende å besvarande till föreningens ombud eller kända adressater i landets samtliga kommuner med vördsam anhållan om formulärens spridning till intresserade, men för föreningen okända personer inom densamma. Onskligt vore äfven att formulären vid deras återsändande skulle, därest föremålen därtill lämpa sig, åtföljas af något prof på de slöjdartiklar, hvilka i de resp. svaren beröras, för att med vidfästadt namn på tillvärfkarinnan jämte hennes adress af föreningen förvaras i afseende å de tillgöranden i den kvinnliga slöjdekunnighetens intresse, hvartill föreningen med hänsyn till det åsyftade ändamålet kan finna anledning.

Ehuru Finsk Kvinnoförening tänkt att redan en efter de olika förvärfsgrenarna ordnad kalender för kvinnoarbetet i Finland vore egnad att framkalla en lifligare rörelse för detsamma, har föreningen dock kommit till den slutsatsen att en vida mera genomgripade väckelse på i fråga varande område skulle åstadkommas genom en allmän kvinnoarbetet i Finland omfattande utställning.

Finsk Kvinnoförening har äfven därför vidtagit förberedande åtgärder för en sådan utställning våren 1894.

Enligt det uppgjorda förslaget vore utställningens ändamål att, dels genom utställda arbeten, dels genom tabellarisk framställning, gifva en så vidt möjligt exakt bild af kvinnoarbetets ståndpunkt i Finland och att därigenom icke blott hos allmänheten i vidare kretsar sprida insikt om det arbete som af kvinnor kan utföras, utan äfven gifva impulser åt de arbetande

till utvecklad och ökad värksamhet. Med afseende å den nationalekonomiska betydelsen af en sådan utställning hoppas föreningen att styrelsen skall befinnas villig att möjliggöra densamma genom nödigt anslag och upplåtande af lämplig lokal. Äfven om utställningen icke skulle blifva „arbetande“, hvilket skulle öka kostnaderna, skulle enligt föreningens tanke, lärdomarna af densamma likväl blifva nog påtagliga för att fullt motivera saken. Å ena sidan vore den omtattande öfversikten af allmogekvinnans hemslöjd och målindustri, af konservinläggning äfvensom matnyttiga växters odling och tillgodogörande af stor betydelse för åtgärder hvilka afse betryggandet af folkets ekonomiska både utkomst och välstånd, under det att utställningen å andra sidan vore egnad att framvisa de alster, hvilka kunde beredas afsättning inom och utom landet, samt sålunda kunde efter beställning i större skala produceras. — Den kvinliga arbetskraftens användning och användbarhet vid fabriker, värkstäder m. fl. industriella och andra inrättningar skulle så vid möjligt åskådliggöras genom resp. alster sådana eller till de delar kvinnor utfört desamma.

Af särskildt intresse för bedömandet af den finska kvinnans sociala ställning, ehuru af jämförelsevis sido-

ordnad betydelse, vore en kulturhistorisk utställning af kvinnoarbetet på konstens och litteraturens områden i historisk följd, en tabellarisk framställning af kvinnouppfostrans ståndpunkt med hänsyn till de läroanstalter i landet hvilka äro tillgängliga för kvinnor, en likaledes tabellariskt framställd utredning af kvinnors användning i statens och kommunens tjänst o. s. v.

De hufvudafdelningar utställningen sålunda skulle komma att omfatta vore förslagsvis följande:

- I. A) Kvinlig hemslöjd.
- B) Skolslöjd.
- II. Yrkesvärksamhet.
- III. Blomster-, frukt- och trädgårdsodling.
- IV. A) Kvinnor på jordbruksområdet.
- B) Mejeriprodukter. Konserver.
- V. Fabriks- och bruksinrättningar.
- VI. Konstindustri: Textilarbeten.
- VII. Skön konst.
- VIII. Skönlitteratur, läroboks d:o m. m.
- IX. Kvinouppfostran.
- X. Kvinnan på aftärsområdet.
- XI. Kvinnan i kommunala värf.
- XII. Kvinnan i statens tjänst.
- XIII. Kvinnoassociationer.

F i n s k K v i n n o f ö r e n i n g .